

Sikring af den jyske vestkyst og sandfodring

I Nordjyskes artikelserie om kystsikring blev det omtalt (19.3), at den hollandske stat bruger godt 2,4 milliard kr. om året til sandfodring selvom kysten kun har en længde på 1000 km, mens hele Danmark har en kyststrækning på godt 7.300 km. Umiddelbart peger dette på at der vil være behov for et uoverskueligt stort pengebeløb til kystsikring i Danmark.

Dette udsagn holder ikke, da det kun er en mindre del af de godt 7.300 km kyststrækning i hele Danmark, hvor der kræves en særlig indsats udover lodsejersbetalt kystsikring. Den ca. 350 km lange jyske vestkyst mellem Blåvands Huk og Skagen har en særlig betydning for beskyttelse af hele det danske territorium ud mod Nordsøen og Skagerrak og et stort behov for kystsikring. Men den har en forholdsvis beskeden længde (under 5 procent af hele kyststrækningen). Heraf udgør strækningen mellem Jammerbugt og Hirtshals ca. 40 km, og mellem Hirtshals og Skagen knap 50 km. Der er også en begrænset række af kyststrækninger ud til Kattegat, som er udsat for kraftig erosion og med behov for kystbeskyttelse.

Den nødvendige økonomiske indsats ikke urealistisk. Men der vil være behov for at oprette et særligt handlings- og finansieringsprogram for den jyske vestkyst. Fokus vil ellers drukne i mængden af kyststrækninger og oversvømmelsesproblemer andre steder i landet.

Problemet er sandfodringsmetoden, som i artikelserien (19.3) hyldes af både Hjørrings borgmester Arne Boelt og Kystdirektoratet. Afdelingschef Ane Høiberg Nielsen udtaler således at "Vi giver kun tilladelse til hård kystsikring, hvis der er akut behov. Ellers skulle sandbufferen gerne være tilstrækkelig", med henvisning til bl.a. Nørlev Strand. Det omtales ikke at Urd her gjorde kål på sandbufferen på få timer.

I artikelseriens ellers udmærkede beskrivelse af forholdene ved Agger nord for Thyborøn (19.3, 23.3) nævnes heller ikke en fremtidig sluse ved Thyborøn, hvis formål er at mindske de hyppige oversvømmelser i Limfjordsområdet. Slusen vil også reducere nedbrydningen af de tilgrænsende kyststrækninger (især Ager Tange og Harboøre Tange). Der forsvinder årligt over én million kubikmeter sand ind i Nissum Bredning, så projektet vil bryde med Kystdirektoratets dogme om at opretholde en konstant sedimenttransport langs vestkysten. Men det fremgår indirekte af artiklerne i Nordjyske, at den årlige, omfattende sandfodring på den 110 km fællesstrækning (Nymindegab-Agger) ikke har løst problemet.

Korte og tætbeliggende høfder har vist sig at fungere rimeligt på dele af Nordsjællands kyst og på Kattegatkysten mellem Sæby og Frederikshavn, men ikke på strækningen nord for Thyborøn (Agger Tange mv.). Erfaringen viser at lange og enkeltstående høfder er direkte skadelige, jf. også Løkken Mole, nedkørslen ved Nørre Lyngby, og høfderne ud for Skallerup Sea Resort. På den nordjyske del af vestkysten forventes der en åben forstrand, når der ikke er højvande eller stormflod. Her kan der i stedet for høfdeløsningen sættes ind med én eller en kombination af følgende metoder: 1) fast klint/klitfodsbeskyttelse, 2) en opbygning af forstranden (eller opskylszonen) fx med trykudligningsrør, og 3) undersøiske rev ude i brændingszonen mv. i form af natursten, betonblokke eller sandpølser dækket af filterdug. På dele af strækningen, især mellem Nørre Lyngby og Lønstrup, kunne bølgeenergianlæg også indgå som en del af kystbeskyttelsen. Undersøiske rev og

opbygning af forstranden med trykudligning kan reducere eller helt erstatte sandfodring. Der kræves forsøg for at finde den bedste løsning. Sandfodring kan kun være supplerende og aldrig stå alene, fordi metoden både er for dyr og ikke effektiv.

Alle kystsikringsspecialister er enige om, at en kystsikring skal gennemføres på sammenhængende strækninger. Men Kystdirektoratet har i sin kystanalyse effektivt blokeret for andre løsninger end sandfodring, og afviser at kystsikre strækninger uden bebyggelse og infrastruktur med et akut behov. Kystsikring af Naturpark Thy og af Rubjerg Knude tillades derfor ikke ifølge Kystdirektoratet.

På kystsikringsmødet i Hjørring den 4.februar kunne Miljø- og Fødevareministeren konkludere, at der nu er et politisk flertal i Folketinget for at acceptere hård kystsikring, hvis de berørte lodsejere selv betaler. Det er et skridt i den rigtige retning, men det sikrer ikke helhedsløsninger på vestkysten. Der er også et par negative udsigter knyttet til ansøgninger eksempelvis fra sommerhusejere i Nørlev, Lønstrup syd, Nørre Lyngby og Furreby, nemlig at Kystdirektoratet vil stille krav om urealistisk høje udgifter til formålsløs sandfodring. Hjørring Kommune vil måske modsætte sig en effektiv kystsikring mellem Løkken og Lønstrup – da det fortsat er formuleret som en målsætning i kommuneplanen at "lade naturen råde" for Lønstrup Klint.

Jørgen Kristiansen
Julius Posselts Vej 13, 9400 Nørresundby
jorgenkr@yahoo.dk